

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ARAÇLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, geçiş üstünlüğüne sahip araçlar, bu araçların sürülmesi sırasında uyulacak kurallar ile ışıklı ve sesli uyarı işaretlerinin bu araçlarda kullanımına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, geçiş üstünlüğüne sahip araçlar, bu araçların sürülmesi sırasında uyulacak kurallar ile bu araçlarda kullanılacak ışıklı ve sesli uyarı işaretlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (I) Bu Yönetmelik, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve 71 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ayırım işareti: Gördükleri hizmet bakımından aracın geçiş üstünlüğüne sahip olduğunu gösteren yazı, boyama şekli, ışıklı ve sesli uyarı işaretlerini,
- b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- c) Geçiş üstünlüğü: Görev sırasında, belirli araç sürücülerinin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartı ile trafik kısıtlama veya yasaklarına bağlı olmamalarını,
- ç) Genel Müdürlük: Emniyet Genel Müdürlüğünü,
- d) Işıklı uyarı işareti: Renk ve ışık veren ve normal hava şartlarında en az 150 metreden görülebilen, dönerli veya aralıklı yanıp sönen ışıklı cihazı,
- e) Kanun: 2918 sayılı Kanunu,
- f) Kolluk (zabıta) araçları: Polis, jandarma ve sahil güvenliğe ait araçları,
- g) Korunan araç: Koruma hizmeti sağlanan kişinin bulunduğu aracı,
- ğ) Koruyan araç: Kolluk personelinin koruma görevini ifa ettiği aracı,
- h) Sesli uyarı işareti: Araçların üzerinde veya görülmeyen kısımlarında canavar düdüğü, siren veya çan gibi en az 150 metreden duyulabilecek şekilde ses çıkarabilen cihazı, ifade eder.

Geçiş üstünlüğüne sahip araçlar

MADDE 4 – (1) Kanunun 71 inci maddesinde sayılan araçlar geçiş üstünlüğüne sahiptir.

Görev ve hizmet gerekleri veya güvenlik nedenleriyle geçiş üstünlüğüne sahip araçlar

MADDE 5 – (1) Görev ve hizmet gerekleri veya güvenlik nedenleriyle geçiş üstünlüğüne sahip araçlar şunlardır:

- a) Organ, doku veya kan nakil araçları.
- b) Doğalgaz dağıtımından sorumlu kuruluşlarca kullanılan doğalgaz acil müdahale araçları.
- c) Yolum yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlara ait kar ve buzla mücadele araçları ile acil müdahale gerektiren durumlarda görevli araçlar.
- ç) Korunan ve koruyan araçlar.
- d) Hükümlü veya tutuklu nakil araçları.
- e) Üstlenilen veya geçmişte ifa edilen görevin niteliği, önemi veya kişiye yönelik güvenlik riskleri değerlendirilerek Bakanlık Onayıyla belirlenen kişilerin kullanımında olan araçlar.
- (2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen araçlar amaçları doğrultusunda kullanıldıkları sürece geçiş üstünlüğüne sahiptirler.
- (3) Birinci fıkranın (e) bendinde belirtilen araçların geçiş üstünlüğü hakkı, kişiye yönelik güvenlik risk değerlendirmesinin değişmesi halinde ya da her hâlûkârda 2 yılda bir aynı usulle gözden geçirilir.
- (4) Bu maddeye göre yürütülecek iş ve işlemlerin sekretarya görevi Genel Müdürlük Koruma Daire Başkanlığınca yerine getirilir.

Geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda uyarı işaretlerinin takılacağı yerler

MADDE 6 – (1) Işıklı uyarı işareti, araçların tepe bölgelerine sabitlenmek suretiyle veya aynı bölgeye derhal sökülüp takılabilecek şekilde olur. Ancak, boyama şekilleri veya ayırım işaretleriyle geçiş üstünlüğüne sahip oldukları açıkça belli olan ambulans, itfaiye, orman yangınlarıyla mücadele

eden araçlar, organ, doku, kan nakil araçları, kolluk araçları, afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlar, yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşa ait kar ve buz mücadelesi araçları ve Kanunun ekli (1) sayılı listesinde belirtilen makam sahiplerinin kullanımına verilen araçlar ile bu araçları koruyan araçlar ve 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince geçiş üstünlüğü tanınan kişilerin kullanımında olan araçlarda ışıklı uyarı sistemleri aracın diğer bölgelerine de takılabilir.

(2) Boyama şekilleri veya ayırım işaretleriyle geçiş üstünlüğüne sahip oldukları açıkça belli olmayan güvenlik, asayiş ve trafik hizmetlerinde kullanılan kolluk araçlarında ışıklı uyarı sistemi aracın tepe bölgesinde bulunur.

(3) Işıklı uyarı sistemi motosiklet cinsi araçlarda ise rahatça görülebilecek şekilde aracın uygun yerlerine takılarak kullanılır.

Geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda uyarı işaretleri

MADDE 7 – (1) Işıklı uyarı işareti;

a) Ambulanslarda, organ, doku veya kan nakil araçlarında, trafik ve genel kolluğa ait araçlarda mavi-kırmızı veya mavi,

b) İtfaiye, orman yangınlarıyla mücadele eden araçlar, afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlar (**Ek ibare:RG-2/3/2024-32477**) ile doğalgaz acil müdahale araçları kırmızı,

c) Karayolları Genel Müdürlüğünün sadece trafik hizmetlerine tahsis edilen araçlarında ve Adalet Bakanlığına ait hükümlü veya tutuklu sevk araçlarında mavi,

ç) Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlara ait kar ve buzla mücadele araçları ile acil müdahale gerektiren durumlarda görevli (**Değişik ibare:RG-2/3/2024-32477**) araçlarda sarı,

d) Kanunun ekli (1) sayılı listesinde belirtilen makam sahiplerinin kullanımına verilen araçlar, korunan ve koruyan araçlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince geçiş üstünlüğü tanınan kişilerin kullanımında olan araçlarda mavi-kırmızı, renkte bulunur.

(2) Afet ve acil durum hizmetlerinde görevli bulunan araçlarda devamlı aynı notadan, diğerlerinde değişik notaların seslendirilmesi şeklinde sesli uyarı işareti bulunur.

Geçiş üstünlüğü hakkının kullanım esasları

MADDE 8 – (1) Geçiş üstünlüğü aşağıdaki esaslara uygun olarak kullanılır:

a) Bu araçlar görev halinde iken geçiş üstünlüğü hakkına sahiptir. Zorunluluk olmadığı hallerde geçiş üstünlüğünü kullanmak yasaktır.

b) Geçiş üstünlüğü, halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak, ışıklı ve sesli uyarı işaretlerini bir arada vermek şartı ile kullanılır. Sesli ve ışıklı uyarı işaretleri, zorunlu hallerde en az 150 metreden duyulabilecek ve görülebilecek şekilde kullanılır.

c) Bu araçların birbirleri ile karşılaşmalarında; geçiş üstünlüğü ile kavşaklarda ilk geçiş hakkı, Kanunun 71 inci maddesi ve bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen öncelik sırası esas alınarak kullanılır.

(2) Geçiş üstünlüğüne sahip oldukları ayırım işaretiyle belirlenmemiş ancak zorunlu hallerde yaralı veya acil hasta taşıyan araçların sürücüleri geçiş üstünlüğü hakkını; kendilerine taşıt yolu üzerinde yer açılmasını sağlamak için aracın ses ve ışık cihazlarını kullanarak, gerektiğinde el ve kol işareti yaparak, karayolunu kullananları uyarmak suretiyle kullanır.

Sorumluluk

MADDE 9 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları geçiş üstünlüğüne sahip araçlar dışında, resmi araçlarında ışıklı ve/veya sesli uyarı işaretlerinin bulundurulmaması konusunda gerekli tedbirleri alır.

Denetim

MADDE 10 – (1) Trafik kolluğunca, geçiş üstünlüğünü gerekli şartlar oluşmadan kullananlar hakkında Kanunun 71 inci, geçiş üstünlüğüne sahip olmamasına rağmen geçiş üstünlüğüne sahip araçların kullanabileceği ışıklı ve/veya sesli uyarı işaretlerini araçlarda bulunduran ve/veya kullananlar hakkında ise Kanunun 26 ncı maddesine istinaden gerekli yasal işlemler yapılır.

(2) Birinci fıkra doğrultusunda işlem yapılan aracın kamu kurum veya kuruluşuna ait olması halinde, sorumlular hakkında gerekli idari ve adli işlemler başlatılmak üzere durum ilgili trafik kolluğu tarafından ayrıca ilgili kamu kurum veya kuruluşuna yazılı olarak bildirilir.

Yürürlük**MADDE 11** – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.**Yürütme****MADDE 12** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	2/2/2021	31383
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	2/3/2024	32477